

N. 2.

WARSZAWA,

$\frac{1}{13}$ stycznia 1869 roku.

Wychodzi w każdą Środę.

Redakcyja przy ulicy Nowy-Świat, 28.

Expedyccya i Skład Główny w Księgarni
Gebethnera i Wolffa, Krakowskie-Przed-
mieście, 415.

O P Ł A T A:

Merkury:	roc.	pólr.	kwart.
w Warszawie	rub. 4	2	1
z przesyłką pocztą	„ 4,50	2,25	1,12 1/2

Ekonomista i Merkury.			
w Warszawie	8	4	2
z przesyłką pocztą	9	4,50	2,25

Cena ogłoszeń za 5 liter 1 kopiejka.
(około 10 kop. za wiersz).

MERKURY,

dodatek tygodniowy do **Ekonomisty**.

TYDZIEŃ FINANSOWY.

Cały rok przeszły upłynął bez wypadków znaczących, w ciągłych oczekiwaniach i przygotowaniach; nadzieje zawiedzione i obawy odroczone, to prawie jedyne cechy położenia wciąż trwającego. Koniec roku 1868 objawił się wprawdzie w interesach nieco pomyślniej niż koniec poprzedniego 1867; ale to w znacznej części przypisać trzeba oswojeniu się publiczności ze stanem nienormalnym, z niebezpieczeństwem ogólnego zakłócenia, które przez to nie ustało, ani się zmniejszyło. Objawy zwiększonego ruchu interesów znacząco się przedstawiają w bilansach wielkich banków. Bank francuski po długiej pauzie pierwszy raz notuje znakomite zwiększenie portfeli — o 148/m. fr. w jednym tygodniu (641/m.), a jednocześnie zmniejszenie funduszu metalicznego o 31 1/2/m. (1.108/m.) i podwyższenie cyfry biletów w obiegu o 94/m. (1.383/m.). Podobnie w Anglii, żądanie eskonty raptownie wzrosło i zwiększyło portfel banku angielskiego; a obok tego zwiększył się zasób kasy bankowej, tak w momencie jak i w rezerwie biletowej, — co razem wzięte oznacza tam ruch ożywiony przemysłu krajowego i lepszą równowagę balansu handlowego. Nie należy jednak brać tych faktów odosobnionych za objaw trwałej poprawy. Naprzód sam termin noworoczny tłumaczy zwiększone żądanie kapitałów; a powtórnie urok zebranej konferencji większy był zrazu, niżby sama sprawa grecko-turecka wywołać była w stanie, bo przywiązywano do niej ogólniejsze znaczenie, spodziewano się nawet kongresu. Otóż po likwidacji nastąpi znowu ruch kapitałów ku spoczynkowi; a konferencja okaże się prostym działaniem na zwłokę, nie zdolnym ani na krok posunąć załatwienia ciężących Europy kwestij. Optymiści w samym zebraniu się konferencji widzieli już zupełną rękojmję pokoju, a przedewszystkiem pewność niezwłocznego przytłumienia wszczynającego się pożaru na Wschodzie. Tymczasem wcale inaczej się rzecz przedstawia: z jednej strony Grecja tylko w woj-

nie widzi swą przyszłość, ziszczenie marzeń pańhelenizmu; z drugiej Turcja czuje się zagrożoną w samej podstawie bytu, a oba obozy, mając poparcie mocarstw silniejszych, o ustępstwach nie myślą. Kategorieczne żądanie posła greckiego dopuszczenia Grecji do głosu stanowczego, odkrywa zasłonę, za którą konferencja dość blado wygląda; zwłaszcza zważywszy, że taż Grecja co od lat czterdziestu nie płaci kuponów swego długu publicznego, ma jednak pieniądze na zakupywanie fregat pancernych i myśli o postawieniu 50-tysięcznej armji. Porta z swej strony zaciąga pożyczkę 200/m. fr. (w Londynie i Paryżu), posyła Omera z 70 tysiącami na granicę Grecji i wzmacnia eskadrę wojenną Hobart-baszy.

Dziwnie też w obec konferencji wygląda zawziętość walki dziennikarskiej między Austrią i Prusami. Urzędowe organy prasy pruskiej, zarzucając Beust'owi ogłoszenie depeesz poufnych w księdze czerwonej, — że pominiemy już ton obrażający a nawet nieprzyzwoity, — dochodzą do pogroźki zerwania z Austrią stosunków dyplomatycznych.

Rozdrażnienie widocznie rośnie nie tylko między państwami wschodnimi, a uzbrojenia nierównie większe są na Zachodzie niż na Wschodzie. Prawa wojskowe, francuskie i austriackie, nie były zapewne stanowione w przewidywaniu awantury greckiej. Zastój ogólny, marnowanie sił żywotnych w całej Europie, — wszystko to ma przyczyny głębokie, które śmiesznością byłoby chcieć usunąć na kilkodniowej konferencji do jednej tylko i to podrzędnej sprawy ograniczonej.

Tak więc, w rezultacie nic nie zaszło, coby stanowczą zmianę stosunków ekonomicznych i finansowych wywołać mogło. Chwilowo jednak giełdy się ożywiły, spekulacja dała znaki życia; na naszej nawet giełdzie warszawskiej objawił się ruch większy niż zwykle, zwłaszcza w obrotach wexlowych. Podniosły się też niektóre wartości, jak listy zastawne i akcje drogi żelaznej bydgoskiej.

KWESTJA MONETARNA.

Sprawozdanie angielskiej komisji o międzynarodowym związku monetarnym.

(Dokończenie, p. N. 1).

II.

Po takim zestawieniu zdań pojedynczych członków, przechodzimy do ogólnego sprawozdania komisji.

Uznawszy w zupełności korzyści, jakie według objawionych zdań mogą wypłynąć z międzynarodowego związku monetarnego, nietylko dla handlu zewnętrznego, ale i dla statystyki porównawczej i innych międzynarodowych stosunków, — komisja dodaje, że korzyści te dopiero w takim razie osiągnąć się dadzą: jeżeli związek monetarny nieograniczy się na ustanowieniu międzynarodowej jednostki monety, lecz zaprowadzi *jeden system monet, miar, wag i rachunkowości*. Z drugiej strony przyznać trzeba, że wprowadzenie nowego systemu monetarnego i rachunkowego połączone jest z wielu trudnościami i niedogodnościami, a szczególnie w kraju, w którym oddawna istnieje prawo menniczne na zdrowych zasadach oparte. Stąd wypływa, że przed przyjęciem choćby najlepszego międzynarodowego systemu, trzeba z wielką troskliwością zbadać tak korzyści jak i niedogodności ze zmiany systemu wpływające.

Odnosnie do wniosków konferencji paryskiej, komisja wyrzekła, że w razie zgodzenia się na międzynarodową jednostkę monetarną i rachunkową, — oświadcza się stanowczo za *pojedynczą złotą legalną walutą* i próbą $\frac{9}{10}$; wnosi przytém, aby wybijać się mające jednego gatunku sztuki monety były jednakowej średnicy i we wszystkich krajach do związku należących, za legalny środek płatniczy były uznane. Powinny być pozawierane wzajemne umowy co do ścisłej jednostajności w biciu monety i kontroli, oraz co do usuwania z obiegu wytartych przez użycie monet. W razie przyścia do skutku związku monetarnego, należałoby znieść istniejące obecnie w Anglii prawo darmego wybijania monety.

W proponowanym zredukowaniu suwerena do wartości 25 fr., komisja upatruje wielkie trudności. Trudności te nie leżą w przebiceniu obiegającej dziś w Anglii złotej monety, wynoszącej od 80 do 120 milionów £, gdyż to dałoby się skutecznie w ciągu lat 4-5; a koszta, około 150.000 £., zostałyby pokryte przez odpowiednie podniesienie wartości imiennej. Główna trudność leży w ocenieniu zobowiązań z czasu panowania poprzedniego systemu monetarnego. Wierzytelność 100 £. po przeprowadzeniu nowego systemu przedstawiać będzie 100 £. 16 sh. 8 pensów, — gdyż suweren zawiera 113 a sztuka 25-frankowa tylko 112 gran czystego złota. Przy niezmierniej ilości drobnych zobowiązań, z codziennego życia wpływających, podobna kompensata $\frac{7}{8}$ % wynosząca, stanie się niepodobną. Zachodzi zatem pytanie czy nie byłoby właściwiej przyjąć suweren za międzynarodową jednostkę monety, a wartość 25 fr. sztuki podnieść o 20 centimów. Wprawdzie na kontynencie europejskim jest w obiegu bardzo wiele francuskiej złotej monety, lecz w handlu powszechnym funt sterling daleko większe ma znaczenie i reguluje kursa wexlowe całego świata.

Z tego powodu komisja odradza redukcję suwerena do wartości 25 franków, a nadto dodaje następujące uwagi: Rozbiór powyższych szczegółowych pytań doprowadził do ich zogółowania, czyli do wypowiedzenia zdania, w jaki sposób najłatwiej przyjąć można do zupełnego ujednostajnienia prawa mennicznego, przynajmniej w głównych krajach handlowych.

Nie podlega wątpliwości że ujednostajnienie systemu monetarnego wielkie obiecuje korzyści. Korzyści te bez porównania by-

łyby większe, gdyby jednocześnie można było wprowadzić jednolity system miar i wag; lecz to nie powinno wstrzymywać od przystąpienia do międzynarodowego związku monetarnego.

Z drugiej strony komisja uznaje wielkie niedogodności, jakie pociąga za sobą wszelka zmiana systemu monet. W każdym razie kraje przystępujące do związku, muszą się im poddać; chodzi tylko o to, aby ciężary stąd wypływające o ile możności równo były rozłożone.

Jaka ma być spólna podstawa powszechnego systemu monetarnego, jaką międzynarodową jednostkę monety wybrać należy, jaka ma być jej próba i podział, — wszystko to są przedmioty wielkiej wagi, co do których ściśle się trzeba porozumieć, zanim się przystąpi do jakiegokolwiek międzynarodowego związku monetarnego. Od rozwiązania tych pytań zależy stopień nieuniknionych niedogodności. Do jakiego zaś stopnia każdy kraj zechce się im poddać, o tém można sądzić tylko za znieśieniem się z odpowiedniami rządami.

Widoczną jest rzeczą, że zanim przyjdzie do jakiegobądź porozumienia się, potrzeba będzie rozwiązać wiele jeszcze zawiłych pytań, — że muszą być czynione wzajemne ustępstwa, i że najtrudniejszym zadaniem będzie, tak rzeczy ułożyć, aby zaprowadzić się mające w rozmaitych krajach zmiany w miarę możliwości ograniczyć.

Potrzeba zwołania nowej ogólnej międzynarodowej konferencji monetarnej uznana została przez większą część członków paryskiej konferencji z 1867 r., — i komisja jest zdania, że rozwiązanie tylu trudnych i zawiłych kwestij, oraz pogodzenie tylu różnorodnych interesów różnych krajów, tylko przez konferencję złożoną z pełnomocników rządów do skutku doprowadzoną być może.

Z powyższego sprawozdania wypływa, że bardzo będzie trudno skłonić Anglję do zastąpienia suwerena monetą 25-frankową. Tylko w takim razie, jeżeliby Stany Zjednoczone północnej Ameryki i całe Niemcy oświadczyły się stanowczo za proponowanym przez paryską konferencję systemem, opartym na sztuce złotej 5-frankowej z podziałem dziesiętnym, rząd angielski i parlament wzięłyby tę kwestję pod bliższą rozwagę. Przyjęcie wszakże wniosków paryskiej konferencji nie ma obecnie żadnych widoków. Ze względu na stosunki handlowe, Stany Zjednoczone z chwilą powrotu do metalicznej waluty, okazałyby się skłonniejszymi do przyjęcia angielskiego systemu przez zrównanie dolara z $\frac{1}{3}$ suwerena, czyli z 4-ma shilingami. Nawet we Francji, ze względu na niedogodności z podwójnej legalnej waluty (złotej i srebrnej) wpływające, dają się słyszeć głosy przeciwko wnioskowi paryskiej konferencji. M. Chevalier, łącznie z p. Parieu, ciągle walczą przeciwko popieranemu przez bank francuski i przez p. Wołowskiego podwójnej walucie. Również stanowczo oświadcza się Chevalier przeciwko wnioskowi paryskiej konferencji, co do proponowanej jednostki monetarnej, i znajduje bardzo naturalnym, że Anglja nie jest skłonna do zamiany suwerena na monetę 25-frankową. Zdaniem jego, objawionem w *Journal des économistes* za listopad r. z., najwłaściwszą międzynarodową jednostką byłaby moneta zawierająca 10 gramów czystego złota przy próbie $\frac{9}{10}$. Taka moneta byłaby ściśle połączona z systemem metrycznym; przyjęcie jej to jeszcze ma za sobą, że jest ona zupełnie różną od wszelkich istniejących dziś jednostek monetarnych, że zatem wszystkie kraje przystępujące do związku monetarnego, równą mniej więcej poniosłyby ofiarę dla poparcia wielkiego środka cywilizacyjnego i wszelkie powody do zazdrości byłyby usunięte. Gdyby tylko ważniejsze kraje handlowe zgodziły się chciały na przyjęcie takiej jednostki monetarnej, wówczas i Anglja zapewne do tego by się przychyliła.

STOWARZYSZENIA SPÓŁDZIELCZE

W OBEC KODEXU HANDLOWEGO,

z powodu przeglądu K. H. w Belgji.

Izba poselska w Bruxelli zajmuje się rozbiorem projektu zmiany kodexu handlowego już od 2-ech lat złożonego jęj przez komisję specjalną, przy raporcie p. Primez, dziś ministra spraw wewnętrznych. Przed miesiącem wzięto pod rozbiór tytuł III kodexu „O towarzystwach.”

Wobec odbywającego się ruchu stowarzyszeń ludowych, upływ dwóch lat wytworzył nowe stanowisko spółek i potrzebę nowego prawodawstwa. Już w r. 1867 we Francji uznano konieczność wprowadzenia do prawa o towarzystwach nowego działu p. t. „stowarzyszenia o kapitale zmiennym;” obecnie w Izbie belgijskiej zwrócono również uwagę, że ani kodex, ani nowy (a nieco zadawniony) projekt, nie przedstawiają warunków, w którychby stowarzyszenia spółdzielcze swobodnie ruszać się i rozwijać mogły. Okoliczność tę wielostronnie rozebrał p. Couvreur w mowie, której główną treść przytaczamy.

P. Primez jest zdania, że w zmienionym według projektu prawie, stowarzyszenia spółdzielcze znajdą zupełne uwzględnienie ich potrzeb i warunki rozwoju. Nie podzielamy tego zdania. W pewnym względzie zapewne jest prawdą, że nie ma nic pod słońcem nowego (nil sub sole novum). To też i spółdzielczość (kooperacja) znajdzie się poniekąd w dawniejszych spółkach handlowych, — i w spółce pod imieniem zbiorowem i w komandycie i w spółce bezimiennęj.

Ale inaczej się rzecz ma, skoro spółdzielczości damy znaczenie ściśle naukowe, znaczenie właściwe. Wtedy musimy przyznać stowarzyszeniom spółdzielczym charakter określony, cechy wyróżniające je od innych towarzystw handlowych.

W ogóle stowarzyszenia te, czy to podzielcze (*de distributione*, do których p. C. zalicza spożywcze i kredytowe) czy wytwórcze, tęp się głównie różnią od innych, że celem ich jest zupełna zmiana wzajemnych stosunków między uczestnikami wytworu, podziału i spożycia.

Dotąd wszelkie stowarzyszenia w formie kodexowej zawierane, były prawie wyłącznie stowarzyszeniem kapitałów. Praca odgrywa w nich rolę podrzędną, — jest zwykle najemną; a jeżeli nawet dopuszczona jest do udziału w kierownictwie i zyskach, to tylko wyjątkowo i w charakterze zachęty w widokach większej pomyślności przedsiębiorstwa.

Przeciwnie, stowarzyszenia spółdzielcze mniej mają na celu kapitał jak samego człowieka, jako spożywcę i robotnika, a przede wszystkim człowieka nieposiadającego kapitału, lecz tylko pracowitość, pojętność, wykształcenie, uczciwość.

Robotnikowi nie mającemu kapitału dostarczają one wszelkich środków do pracy, zachęcają do oszczędności, czynią ją niekiedy obowiązkową; a zawsze zespalają interes osobisty z interesem ogólnym przemysłu, handlu, — i co je najwięcej cechuje, łączą w jednej osobie dwie rzeczy zwykle rozdzielone — kapitał i pracę. Dlatego to stowarzyszenia tego rodzaju zawiązują się po większej części między rzemieślnikami, prostymi robotnikami i w ogóle ludźmi niezamożnymi i z szczupłym kapitałem. Stowarzysza się praca i charakter dla wytworzenia zasobu i dobrobytu spólnymi siłami.

(d. n.)

CENY TARGOWE W MIASTACH KRÓL. POLS.,

za m. czerwiec 1867 (1).

(w rublach).

Średnie ceny w miastach gubernij											W ogóle oprócz Warszawy	W Warszawie
	Warszawskiej	Kaliskiej	Petrokowskiej	Radomskiej	Kieleckiej	Lubelskiej	Siedleckiej	Płockiej	Łomżyńskiej	Suwałskiej		
Robotnik { pieszy	0,48	0,37 ¹ / ₂	0,43	0,42	0,34 ¹ / ₂	0,39	0,47 ¹ / ₂	0,44 ³ / ₄	0,37	0,32 ¹ / ₂	0,40 ¹ / ₂	0,47 ¹ / ₂
1-konny	1,34 ¹ / ₄	1,12 ¹ / ₂	1,15	1,19	1,09	0,95	1,00 ¹ / ₂	1,44	1,12 ³ / ₄	1,12 ¹ / ₂	1,15 ¹ / ₂	1,76 ¹ / ₂
2-konny	2,27 ¹ / ₂	2,10	2,20	1,83	1,83 ¹ / ₂	1,45	1,55 ¹ / ₂	2,55 ³ / ₄	1,77 ³ / ₄	1,78 ¹ / ₄	1,93 ¹ / ₂	3,35
Koń mierny	61,50	52,50	63,08	59,58	65,50	66,55	44,69 ¹ / ₄	61,18 ³ / ₄	49,04	35,00	55,86	29,80
Wół „	38,20	38,00	39,25	44,06	57,50	30,54	52,03	36,12 ¹ / ₂	38,62	35,75	41,00	54,45
Owca zwycz. lub skop.	3,65	3,31 ¹ / ₄	3,10	2,76 ¹ / ₂	3,00	2,23	2,65	3,36 ¹ / ₂	2,92 ¹ / ₄	2,50	2,95	3,70
Wieprz.	26,00	20,51	29,46	33,37 ¹ / ₂	26,83	33,18	29,58	28,98 ³ / ₄	32,42 ¹ / ₂	21,00	28,13 ¹ / ₂	31,38
Zboże { Pszenica	13,84 ¹ / ₂	16,03 ¹ / ₂	14,70	11,16	12,66 ¹ / ₂	10,78	12,31	14,03 ³ / ₄	14,32	14,89 ¹ / ₂	14,37 ¹ / ₂	14,40
„ Jęczmień	10,35 ¹ / ₂	9,70 ¹ / ₄	9,99	8,38 ¹ / ₂	8,14 ¹ / ₂	7,30	9,09 ¹ / ₂	9,62 ¹ / ₄	9,31	8,77 ³ / ₄	9,07	9,80
„ Owies	8,03 ¹ / ₄	8,18 ³ / ₄	8,54	7,09 ¹ / ₂	7,44	6,20	7,28 ¹ / ₂	8,30 ¹ / ₄	7,33 ¹ / ₄	6,91	7,53	7,60
Kartofle {	5,97 ¹ / ₂	6,79 ³ / ₄	5,85	4,85	5,45	4,23	5,27	5,90	5,39 ¹ / ₂	4,30	5,40	6,41
„ { pszenica celna	3,56 ¹ / ₂	2,75 ¹ / ₂	3,33 ¹ / ₂	2,53	2,35 ¹ / ₂	2,25	2,98 ³ / ₄	3,07 ¹ / ₂	3,03	3,06 ¹ / ₄	2,89 ¹ / ₂	3,85
„ { „ zwyczajna	15,04	13,86 ¹ / ₂	15,33 ¹ / ₂	15,37 ¹ / ₂	10,60	11,46	13,66 ¹ / ₂	15,02 ³ / ₄	13,99 ¹ / ₂	17,42 ¹ / ₂	14,18	2,51 za pud
„ { żytnia pytłowa	11,64	12,50	11,89 ¹ / ₂	9,38 ¹ / ₂	8,67 ¹ / ₄	8,54	11,54 ¹ / ₂	12,47 ¹ / ₂	13,05	14,96 ³ / ₄	11,46 ³ / ₄	1,94 ¹ / ₂ „
„ { „ razowa	11,41 ¹ / ₂	9,76 ¹ / ₂	9,96	10,78 ¹ / ₂	8,11 ¹ / ₂	8,00	10,30 ¹ / ₂	10,72 ¹ / ₂	10,50 ¹ / ₄	10,01 ¹ / ₂	9,96	1,54 ¹ / ₂ „
„ {	10,45 ¹ / ₂	8,89	8,86 ¹ / ₂	8,52	6,58 ¹ / ₂	6,70	9,45	9,28 ¹ / ₂	9,55	8,11 ¹ / ₄	8,64	7,55 za czet.
Chleb { pytłowy	0,03 ³ / ₄	0,03 ¹ / ₂	0,03 ¹ / ₂	0,03 ¹ / ₄	0,03	0,02	0,03 ¹ / ₂	0,03 ¹ / ₂	0,03 ¹ / ₄	0,03 ¹ / ₂	0,03 ¹ / ₂	0,04
„ { razowy	0,02 ³ / ₄	0,02 ¹ / ₄	0,02 ¹ / ₄	0,02 ¹ / ₂	0,02 ¹ / ₂	0,02	0,02 ¹ / ₄	0,02 ¹ / ₂	0,02	0,02	0,02	0,02 ¹ / ₂
Mięso wołowe	0,07 ¹ / ₂	0,06 ¹ / ₂	0,07	0,05 ¹ / ₄	0,05	0,05	0,06	0,06 ¹ / ₂	0,06 ¹ / ₄	0,06	0,06	0,11 ¹ / ₄
Masło solone	0,19 ¹ / ₂	0,19	0,25	0,22	0,14	0,20	0,23	0,22	0,15 ¹ / ₄	0,26 ¹ / ₄	0,20 ¹ / ₂	0,22
Łój	5,54 ² / ₄	6,62 ¹ / ₂	6,58	4,78	5,75	5,50	4,73 ¹ / ₂	5,21 ¹ / ₂	5,66	6,60	5,70	4,90
Węlna celna	20,00	31,65	25,01 ¹ / ₂	28,22 ¹ / ₂		22,00	21,33 ¹ / ₂	23,12 ¹ / ₂	20,00	20,00	21,13 ¹ / ₂	34,00
Wódka 78°	4,89 ¹ / ₂	4,36	4,48 ¹ / ₂	4,51 ¹ / ₄	4,40 ¹ / ₂	3,67 ¹ / ₂	4,50	4,51 ¹ / ₂	4,70	4,19 ¹ / ₂	4,42 ¹ / ₂	4,60
Drzewo opałowe { twarde saż. kub.	6,98 ¹ / ₄	9,35	6,40	2,92 ¹ / ₂	4,09	4,33	6,38 ¹ / ₂	6,78 ¹ / ₂	5,70 ¹ / ₄	7,92 ¹ / ₂	6,10	12,31 ¹ / ₂
„ { miękkie	6,06 ¹ / ₂	6,11	5,83	2,62 ¹ / ₄	3,32 ¹ / ₂	3,66	4,87 ¹ / ₂	5,80 ³ / ₄	4,60	5,71 ¹ / ₄	4,76	10,00
Siano	0,58 ¹ / ₄	0,41 ¹ / ₂	0,46 ¹ / ₂	0,48 ¹ / ₂	0,44	0,31	0,38 ¹ / ₂	0,50 ³ / ₄	0,43	0,36 ¹ / ₄	0,44	0,85
Słoma	0,35 ¹ / ₄	0,30 ¹ / ₄	0,36 ¹ / ₂	0,27 ¹ / ₂	0,39	0,19	0,19	0,29 ³ / ₄	0,27 ¹ / ₄	0,22 ¹ / ₄	0,28 ¹ / ₂	0,47 ¹ / ₂

(1) Opóźnienie w dostarczeniu cen z niektórych powiatów spowodowało zatrzymanie tej rubryki od maja roku 1867. Mając na względzie dostarczyć o ile można kompletny materiał statystyczny, postaramy się brak ten zapełnić i jak najspieszniej zbliżyć się do epoki bieżącej.

DOCHODY DRÓG ŻEL. W.-WIED. I W.-BYDG.

za m. listopad 1868 r.

	rubli	W.-Wied.	W.-Bydg.
Z przewozu osób.....	53.391, 69	16 359, 31	
— towarów	152.838, 72 ¹ / ₂	50.625, 96 ¹ / ₂	
Różne dochody	9.577, 33 ¹ / ₂	14.332, 50 ¹ / ₂	
[Razem	215.807, 75	81.317, 78	
W tymże miesiącu 1867 było	212.213, 06 ¹ / ₂	57.665, 55	
Zatém w r. b. więcej	3.594, 69	23.652, 23	
Od 1 stycznia do 1 grudnia.....	2 472.108, 77	543.587, 71 ¹ / ₂	
Za też 11 miesięcy r. z. było	2.229.117, 97	485.740, 56 ¹ / ₂	
Zatém w r. b. więcej	242.990, 80	57.847, 15	

Wiadomości bieżące.

— **Wodociągi w Płocku.** Projekt urządzenia wodociągów w Płocku był już podany w r. 1861 przez jednego z tamtejszych mieszkańców i rozbiegany w osobnej na ten cel wyznaczonej komisji, której czynności zawieszono z powodu wypadków w kraju. Następnie w r. 1864 podniesiono myśl o wodociągach i wysłany został inżynier Oraczewski za granicę dla zbadania warunków ich urządzenia. Nakoniec przeznaczono na ten cel fundusz 110.000 rubli z ogólnych remanentów kas miejskich sposobem pożyczki i roboty mają się zaraz zacząć według zatwierdzonego planu inżyniera Grotowskiego.

KURSA GIEŁDY.

w tygodniu 4—9 stycznia 1869 r.

Sto- pa o/ o	RÓWNIĄ (pari)	CENA RZECZYWISTA W TYGODNIU						Stosu- nek do równi na 100	
		Poniedz. 4 stycz.	Wtorek 5	Środa 6 święto	Czwar. 7	Piątek 8	Sobota 9		
1. Papiery publiczne.									
a) <i>Rządowe.</i>									
Polskie.	Oblig. Skarb. (r. 100. 150. 500).	4	100	.	.	.	*77,50	.	*77 ¹ / ₂
	Obligacje cząstk. (zł. 500) z kup.	4	75	.	.	.	101,50	.	135 ¹ / ₃
	Cert. ban. na obl. cz. A (z. 300) z k.	5	45	.	.	.	50,75	.	112 ³ / ₄
	" " " B (z. 200)	0	30	.	.	.	26,67	.	88 ⁴ / ₅
	" " " "	5	30	.	.	.	32,50	.	109 ¹ / ₃
	Dow. Kom. Cen. Lik. (róż. sumy)	0	100	.	.	.	*58	.	*58
Ruskie.	Listy likw. (r. 100. 250. 500. 1000)	4	100	66,67	67,63	.	67,42	67,50	67 ² / ₂
	kupon.....	0,43 ¹ / ₃	.
Polskie.	5-ta pożyczka (500)	5	100	.	.	.	81	.	81
	Pożyczka premjowa z 1864 r. ..	5	100	136,83	137,50	.	137,75	138	138 ¹ / ₂
	" " " z 1866 r. ..	5	.	134,75	134,75	.	.	.	134 ³ / ₄
	" " " lutowe	4	100	101	101	.	101	101	101
	" " " sierpniowe	4	100	100,75	100,75	.	100,75	100,75	100 ³ / ₄
Ruskie.	Bilety banku Pańs. (100 i wyżej)	5	100	86,33	86 ¹ / ₃
b) <i>Towarzystw i Spółek.</i>									
Polskie.	Listy Zast. (30. 75. 150. 750. 3000)	4	100	83,37	83,36	.	83,67	83,50	83 ² / ₃
	" " " ser. 2	4	100	77,71	78,03	.	78,67	78,50	78 ² / ₃
	" " " kupon	0,18 ³ / ₉	.
	Oblig. Tow. Kred. Ziemi.	5,475	100	99	99
	Akcje Dr. Żel. W.-W. (100)	diw.	60
	" " " W.-B. (100. 150) ..	4	100	64	65,50	.	65,50	67	67
	" " " Teresp. (100) ..	5	100	94	94	.	94	94	94
Ruskie.	Obligacje " "	5	100	90	90	.	90	90	90
	Akcje " Łódzk. (100) ..	5	100
Ruskie.	Akcje Gł. Tow. Dr. Ż. (125) ..	5	125	.	.	.	118,67	.	94 ⁹ / ₁₀
	Obligacje " " ..	1 ¹ / ₂	100
2. Wexle.									
Berlin..... (Tal. 100) 2 mies.	.	92,857	107,77 ¹ / ₂	107,55	.	107,70	107,85	107,77 ¹ / ₂	116 ¹ / ₁₅
Gdańsk..... (100) "	.	92,857	107,62 ¹ / ₂	107,40	.	107,55	107,70	.	115 ⁹ / ₁₀
Hamburg... (M. B. 300) "	.	140,855	*163,50	.	*116 ¹ / ₁₅
Londyn.... (L. 1) 3 "	.	6,304	.	7,33	.	7,33 ¹ / ₂	.	.	116 ¹ / ₂
Paryż..... (Fran. 300) 2 "	.	75,214	.	87,45	.	87,45	87,60	87,45	116 ¹ / ₄
Wiedeń.... (Gul. 150) "	.	92,857	.	91,57 ¹ / ₂	.	91,57 ¹ / ₂	.	91,50	98 ² / ₅
Petersburg... (Rub. 100) 1 "	.	100	99,83	99	99
3. Monety.									
Półimperjal.....	.	5,15	6,02	.	116 ⁹ / ₁₀
Napoleonador.....	.	5
Dukat holenderski.....	.	3	3,42	.	114
Rubel srebrny.....	.	1
Talar pruski.....	.	0,92.857
Gulden austriacki (papierowy) ..	.	0,62.906

— **Wieliczka** pozostaje w niebezpieczeństwie, chociaż jest nadzieja ocalenia; przyływ wody zmniejszył się i obliczono że po ustawieniu 4-ch machin wypompywać można dwa razy tyle co przybywa. Tylko że biurokracja austriacka niedołączyła się do rzeczy bierze i odkłada na całe miesiące sprowadzenie pomp, zamiast ich natychmiast z Wiednia zażądać. Wreszcie o miasto nie ma obawy, a wydobywanie soli nie zostało przerwane. Roboty poruczone zostały przez ministerstwo skarbu baronowi Hingenu, który przybył do Wieliczki w d. 25 grudnia i podjął myśl przekopania się do źródła z chodnika nad niem leżącego, ażeby następnie pomyśleć o zatamowaniu samego źródła.

— **Centralny dom obłąkanych** dla Królestwa, na 400 chorych, ma być urządzony na prawym brzegu Wisły na polach grochowskich, według zatwierdzonego planu, ułożonego po zbadaniu przez specjalistów warunków najlepiej odpowiadających potrzebom zakładu, za granicą na praktyce stwierdzonych. Zakupiona na ten cel miejscowość, obejmuje przestrzeni 2 włóki (60 morgów); z tego 1/3 część zajmą budowle i ogrody, — resztę park, grunta pod uprawę przeznaczony i t. p. (Dz. W.)

Ogłoszenia.

DOM do sprzedania przy ulicy Widok 1578b o parterze i 3-ch piętrach. Przestrzeń gruntu łokci kw. 1482. Lokali 10 w cenie najmu od 80 do 450 rubli. Dochód roczny 2380 r. Cena domu 28.000 r. (19412)

CZEKOLADA. Cukiernia Czajkowskiego przy ulicy Czystej, 638b za pomocą nowo-sprowadzonego z Paryża aparatu wyrabia 6 gatunków czekolady w tabliczkach i 16 gatunków cukrów czekoladowych, w cenie od 30 kop. do r. 1,20 (2 do 8 zł.). Aparat składa się z maszyny Hugon'a (ulepszonej Lenoir'a) i przyrządów Herman'a, Bouven'a i in. Będąc w ciągłym biegu może wyrobić 1000 f. dziennie. (19411)

Warszawa.—Londyn.—Paryż.—Wiedeń.—Berlin.—Frankfurt.—Amsterd.—Hamburg.

STOPIA SKUPU: bankowa: 6⁰/₀ 3 2¹/₂ 5 4 3¹/₂ 2¹/₂ —
 giełdowa: — 2 (2³/₄) 1³/₄ (2¹/₄) 5 2³/₄ 3 2¹/₂ 2¹/₂